

ÉLETPÁLYA- ÉPÍTÉS

KOMPETENCIATERÜLET „B”

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

TANULÓI MUNKAFÜZET

7. évfolyam

A kiadvány KHF/4477-17/2008 engedélyszámon 2008. 12. 03. időponttól
tankönyvi engedélyt kapott
Educatio Kht. Kompetenciafejlesztő oktatási program kerettanterv

A kiadvány a Nemzeti Fejlesztési Terv Humánerőforrás-fejlesztési Operatív
Program 3.1.1. központi program (Pedagógusok és oktatási szakértők felkészítése a
kompetencia alapú képzés és oktatás feladataira) keretében készült, a sulinova oktatási
programcsomag részeként létrejött tanulói információhordozó. A kiadvány sikeres
használatához szükséges a teljes oktatási programcsomag ismerete és használata. A
teljes programcsomag elérhető: www.educatio.hu címen.

Szakmai vezető: Farkas László

Szakmai bizottság: dr. Klein Sándor elnök, dr. Balogh Andrásné
dr. Krisztián Béla, Sum István, dr. Szenes György

Szakmai lektor: dr. Katona Józsefné
Alkotószerkesztő: Bartha Júlia, Székely Balázsne

Felelős szerkesztő: Burom Márton

Raktári szám: H-BELP0701

©
Szerzők: Kerényi Mari

Educatio Kht. 2008

Tömeg: 80 g
Terjedelem: 2,51 A/5 ív

Tankönyvvé nyilvánítási eljárásban közreműködő szakértők:
Tantárgy-pedagógiai szakértő: dr. Meláth Ferencné
Tudományos szakmai szakértő: dr. Kakuszi B. Péter
Technológiai szakértő: Zarubay Attila

TARTALOM

1. feladat	5
2. feladat	5
3. feladat	6
4. feladat	6
5. feladat	7
6. feladat	7
7. feladat	8
8. feladat	10
9. feladat	10
10. feladat	11
11. feladat	11
12. feladat	12
13. feladat	13
14. feladat	13
15. feladat	14
16. feladat	15
17. feladat	15
18. feladat	16
19. feladat	17

VII. B. 1.1.

1. FELADAT

Az anagrammák olyan kifejezések, melyeket más szó vagy szavak betűinek felcserélésével kapunk. Oldd meg az alábbi feladványokat!

orvos rezsím üzés

keksz megy térre

arat makett mánia

elélés mező vezet

kerekes küldő

lázító mekegő szép

fesd morze társ

lefőz mászó ostoba

a) Általatos is ismert szakmák anagrammáit készítsétek el! Fejtsétek meg egymás feladványait!

b) Keressétek meg az interneten a megfejtett szakmákról szóló információkat!

VII. B. 1.2.

2. FELADAT

Olvasd el az alábbi szöveget, és oldd meg a feladatot!

A felnőttkor előtti kamaszkori években a gyerek rengeteg változáson megy keresztül, mind lelkileg, mind fizikailag. Sokkal érzékenyebbé válik, és egyre nagyobb befolyással van rá környezete, az adott társaság, iskolatársak. Személyisége fejlődésével párhuzamosan mindinkább azt érzi, hogy függetlenségi és önállósodási törekvései mögött biztos ismeretek húzódnak, és már nincs szüksége a szülői segítségre, egyedül is boldogul a nagyvilágban.

Képzeld el, hogy te vagy a saját anyukád, apukád. Mitől féltened magad?

A kisfiamat/kislányomat félttem, mert.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. FELADAT

Olvasd el az alábbi idézetet, és állapítsd meg, milyen „állatot” mutat be Nagy Lajos!

„A ... szép palotákban laknak, amelyekben nyáron nagyon hideg van, télen nagyon meleg van, amelyek pompás bútorokkal vannak berendezve, remek képek, szobrok találhatók a palotákban és sok könyv. Este elalvás előtt a ... kivesz a könyvszekrényből egy verseskönyvet, és egy óra hosszat elgyönyörködik azon, hogy a költő azért a sok versért alig kapott pár korona honoráriumot. Ez az úgynevezett műélvezet. A paloták fényét nagyban emeli az a körülmény, hogy a szomszédságukban pincelakásokban harminc szegény ember alszik egymás hegyén-hátán, a pincének csak egy kis ablaka van, amelyen át a szegény emberek az égre üvöltöttek. Ez az úgynevezett háttér, mely a ... életének szépségét és boldogságát nagyban emeli.”

.....

.....

.....

.....

.....

4. FELADAT

Az alábbi idézet szintén a *Képtelen természetrajzból* való. Húzd alá, hogy milyen szakmák olvashatók benne! Írd ki azt a szövegrészt, amely arra utal, hogy a földbirtokos nem ért a földművelő munkához!

„A földbirtokos egy olyan pirospozsgás gróf, aki reggeli imádságul (mert vallásos ember!) még az ágyban halat, hideg sültet, dzsemet, tejszínes kávé, csipkés szalvétát, hófehér kenyeret és ezüst villát eszik, reggeli után audiencián fogadja az uradalmi intézőt és a kasznárokat, akik haptákban állnak előtte, reszkető énekléssel beszélnek vele, és amikor távoznak, úgy köszönnek, hogy kezeit csókolom; aki a kasznárok előterjesztéseiből nem ért egy betűt sem, de azért auf alle Fülle leszidja őket; aki az audiencia után vagy vadászik, vagy hanyatt fekvéül a díványon, és ebédig elnézi a mennyezetet anélkül, hogy közben csak egy felet is gondolna; akit ebédkor livrés inasok szolgálnak ki lábujjhegyen; aki erőlevest, előételt, sültet köretekkel, fagylaltot, sajtot, gyümölcsöt és badacsonyit ebédel különféle ékes francia neveken; aki ebéd után szemeskávét iszik cukor nélkül konyakkal; aki ebéd után a pipázóban egyiptomit szí, és igen művelten társalog öt-hatig arról, hogy milyen disznók azok a zsidók; aki estefelé kikocsizik vagy újra vadászik, vagy meglepi valamelyik kasznárját, és újra leszidja; aki este megint előlről kezdi az evést az előételnél.”

.....

.....

.....

5. FELADAT

Gyűjts olyan foglalkozásokat, amelyekhez szükséges a humor!

Foglalkozás	Indoklás

a) Mondjatok olyan vicceket, amelyeknek a poénja foglalkozásokhoz köthető!

b) Szerinted miért nehéz a bohócnak?

.....

.....

.....

.....

.....

6. FELADAT

Mi a furcsa az alábbi beírásokban?

a)

Tisztelt Szülők!

Bandika a mai órán, hiába könyörögtem neki, megevett egy 10 dkg-os édesipari terméket, egy déligyümölcsöt és két db péksüteményt. Kérem a gyereket az evésről leszoktatni.

Budapest, 1982. február 8.

Tál Pál

.....

.....

b)

A mai órán nem voltam hajlandó dolgozni.

Budapest, 1999. december 1.

Buzgó Tamás
osztályfőnök

.....
.....

c)

Tisztelt Szülők!

Tájékoztatom önöket, hogy Juli tönkretette az énekórát: meghúzta Jeromos haját, aki fájdalomában egy negyedik szólamot énekelt a háromszólamos kórusműbe.

Budapest, 2004. január 12.

Dalos Blanka

.....
.....

VII. B. 1.6.

7. FELADAT

Egy képzeletbeli városban vagyunk. A városban rengeteg a turista, ezért a városlakók kénytelenek sok piktogramot (képi jelet) alkalmazni, hogy a turisták megfelelőképpen tájékozódjanak.

Az alábbi piktogramokhoz írd szöveget! Melyik mit jelenthet?

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

10.

11.

12.

13.

14.

15.

16.

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

10.

11.

12.

13.

14.

15.

16.

10. FELADAT

Írj kérdéseket az alábbi interjú válaszaihoz!

Riporter:

Nagykövet: Nekem nagyon tetszik Magyarország, a családom is szeret itt élni. Régóta itt vagyunk már, szinte második hazánknak tekintjük.

Riporter:

Nagykövet: Változtak is, meg nem is. Változatlanul nagyon kedvesek, rengeteg jó barátot szereztünk. Ugyanakkor azt is el kell mondanom, hogy kevesebb mosolygó fiatallal találkozom az utcán. Olyan ez, mintha rengeteg gondjuk lenne.

Riporter:

Nagykövet: A feleségem, az egy csodálatos asszony. Természetesen ő nem dolgozik, de szerintem már mindenkit ismer a fővárosban. Imádja a színházat és a zenét, szívesen kertészkedik, remek anya és kiváló háziasszony.

Riporter:

Nagykövet: Ne is mondja! Peppo már vadul kamaszodik, állandóan szerelmes, Sophi csak a divattal van elfoglalva, a ruhákkal, a fodrásszal, Diego pedig a fő ellenségük, mert bármit meghall, mindent elárul nekünk. Komolyra fordítva a szót, nagyon rendes gyerekek.

Riporter:

Nagykövet: Két év hosszú idő, és én nem szeretek jóslásokba bocsátkozni.

11. FELADAT

Gyűjtsetek olyan magyar eredetű vezetékneveket, amelyek foglalkozásnévnek is megfelelnek!

.....

.....

.....

.....

Mit csinálhattak az alábbi gyerekek „ősei”?

Írd a gyerekek neve mellé, mit jelent magyarul a vezetéknevük!

Fisher Misi

Keller Laci.....

Suszter Norbi.....

Schneider Marika

Maurer Éva.....

Zimmermann Feri.....

Gärtner Peti.....

Kutasd fel a saját vezetékneved eredetét is!

.....

VII. B. 1.11.

12. FELADAT

Az alábbiakat igazi termékek igazi használati utasításainak szövegében találták. Miért viccesek vagy éppen értelmetlenek a szövegek?

Olvassátok el a szövegeket, és egyenként állapítsátok meg, mi a hiba!

1. (Mobiltelefon) A telefont tartsuk úgy, ahogyan bármely más telefont tartanánk!
2. (Vérnyomáscsökkentő gyógyszer) Bevehető étkezés előtt, alatt vagy után, illetve étkezéstől függetlenül is!
3. (Altató) A termék szedése esetén álmoság léphet fel.
4. (Orbit rágó) Nagyobb mennyiségben fogyasztása hashajtó hatású.
5. (Műanyag békatalp, 40-es méret) Használat csak 3 éves kor felett.
6. (Habostorta) A habostorta alján: Ne fordítsa fel!
7. (Tonhalkonzerv) Minőségét megőrzi: 2050.13.01.
8. (Hibajavító festék) Kérjük, ne nyelje le!!!!
9. (Epres ajakápoló) Csak szülői felügyelettel használható!
10. (Gumicsizma dobozán) Figyelem! Nem vízálló!
11. (ISDN telefon) Kérjük, hogy a készüléket – a használati idő lejártá után – környezetkímélő módon, a törvényi előírásokat figyelembe véve semmisítse meg.
12. (Fájdalomcsillapító gyógyszeren) Mellékhatások: fejfájás, hányinger
13. (Gumicsónak) Használat közben ne engedje le!
14. (Boots köhögésszirup – 5 évesnél fiatalabbnak) Tartózkodni kell a járművezetéstől, egyéb gépek üzemeltetésétől és az alkoholfogyasztástól
15. (Gördeszka) Figyelem! Ez a termék életveszélyes, kérem, ne álljon rá!
16. (Összecsukható babakocsi) Figyelem! Összecsukás előtt távolítsa el belőle a gyereket!
17. (Karácsonyfaizzó) Csak kültéri és beltéri használatra!

18. (Vasaló dobozán) Ne vasalja a ruhát saját testén!
19. (Altató tabletta dobozán) Álmoságot okozhat.
20. (Pudingos dobozon) A termék melegítés után forró lesz!
21. (Chipses zacskón) Ön is nyerhet! Még vásárolnia sem kell! Részletek a zacskóban!
22. (Hajszárítón) Alvás közben ne használja!

VII. B. 1.12.

13. FELADAT

Megadok egy receptet, gyűjtsd ki belőle az információkat! Adj az ételnek fantázianevet!

A 2 db 1-1,5 kg-os friss pontyot és az 1 kg másfajta halat megtisztítjuk, felbontjuk, mélyen irdaljuk, daraboljuk. Külön tesszük a halfejet, hasaalját és farkát. A 6-7 cm-esre vágott haldarabokat besózzuk, és 1-2 óráig állni hagyjuk. Egy 13-15 literes bográcsba beletesszük a halfejet, hasaalját, farkát s az apróra vágott 2 fej vöröshagymát, majd hozzáöntünk 5 liter vizet, s hozzáadunk 2 db paradicsomot, 2 db zöldpaprikát (esetleg 1-2 cseresznyepaprikát) és 1-2 gerezd fokhagymát. Ha a lé felforrt, belekeverjük a 10 dkg fűszerpaprikát is, s erős tűzön kb. 25 percig főzzük. Ekkor beletesszük a haldarabokat, s - lassabb tűzön - még mintegy 18 percig főzzük. A főzés befejezése előtt megkóstoljuk, s ha kell, sózzuk. A halszeleteket külön tányérra szedjük, a lét pedig átszűrjük, s frissen kifőzött „gyufatésztaival” kínáljuk.

Az étel neve	
Hozzávalók és a szükséges mennyiség	
Edény és mérete	
Elkészítési idő	
Tálalás	

VII. B. 1.13.

14. FELADAT

Új típusú mobiltelefonod mindent tud.

Többek között a naptárában nyilvántartott határidőkre figyelmezteti azt, akit a telefonkönyvből kijelölünk. Ezt az üzenetet küldi el: Határidő!!!!

Telefonodat elajándékozod, s használati utasítást adsz hozzá. Írd le, mit és milyen lépésekben kell megcsinálni a határidő-figyelmeztetés beállításához! A (képzeltbeli) lépéseket írd le sorrendben!

Pl.

1. Megnyomod a zöld gombot
2. Beírod a 0012 számot (PIN-kód)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

VII. B. 1.14.

15. FELADAT

Gyűjts olyan műveket, amelyek a „Ki vagyok én?” kérdésre keresik a választ!

Vers		Komolyzene
Regény	Ki vagyok én?	Festmény
Színdarab		Rockzene

16. FELADAT

Olvasd el az alábbi részletet, majd próbáld magad is legalább öt választ írni a kérdésre!

KARINTHY FRIGYES: *ÉN ÉS ÉNKE*

(részletek)

„Én magamat nem ismerem: ez a szó, hogy Én, ködös, rejtelmes, tragikus, homályt jelent, felvillanó tüzekkel, tompa fájdalom vagy diadalmas öröm. Mások Énje világosan, éles körvonalakban áll előttem vagy mögöttem, megnagyítva vagy megkicsinyítve az én Énem lencséjén keresztül, de a lencse maga üveg, láthatatlan, önmaga eltűnik, mikor láthatóvá tesz másokat.”

„Magamat nem ismerem. De ismerek valakit, aki bennem lakik, akivel én sohase beszélgettem, aki gyakran megszólal, hetykén és hangosan, nem törődve azzal, hogy én sohasem válaszoltam neki, hogy szégyellem, és zavarban vagyok miatta, mint valami nevetlen kölyök miatt társaságban az illedelmes szülő.”

.....

.....

.....

.....

.....

17. FELADAT

Egy lakatlan szigeten húszan hajótörést szenvedtek. Tíz lány és tíz fiú. A szigeten valaha laktak, így üres házakat találtak, nagy gyümölcsösöket, halastavakat. Úgy tűnik, ha megfelelő módon együtt tudtok működni, a következő hajó megérkeztéig baj nélkül megússzátok a balesetet. Ehhez azonban írásban le kell fektetni az együttélés szabályait.

Gyűjtsétek össze azokat a feltételeket, szempontokat, amelyek fontosak a túléléshez (étkezés, tisztaság, hogy ne betegdjétek meg, a konfliktusok elintézése, jutalmak és büntetések stb.)!

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

